

SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 25. januarja 2007*

V zadevi C-411/04 P,

zaradi pritožbe na podlagi člena 56 Statuta Sodišča, vložene 23. septembra 2004,

Salzgitter Mannesmann GmbH, nekdanja Mannesmannröhren-Werke GmbH, s sedežem v Mülheimu an der Ruhr (Nemčija), ki jo zastopata M. Klusmann in F. Wiemer, odvetnika,

pritožnica,

druga stranka v postopku je

Komisija Evropskih skupnosti, ki jo zastopata A. Whelan in H. Gading, zastopnika, skupaj s H.-J. Freundom, odvetnikom, z naslovom za vročanje v Luxembourg,

tožena stranka v postopku na prvi stopnji,

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi P. Jann, predsednik senata, K. Lenaerts, E. Juhász, K. Schieman in
M. Ilešič (poročevalec), sodniki,

generalni pravobranilec: L. A. Geelhoed,
sodni tajnik: B. Fülöp, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 8. decembra 2005,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi
12. septembra 2006

izreka naslednjo

Sodbo

- ¹ Družba Salzgitter Mannesmann GmbH, nekdanja Mannesmannröhren-Werke GmbH in pred tem Mannesmannröhren-Werke AG (v nadaljevanju: Mannesmann ali pritožnica) s pritožbo predlaga razveljavitev sodbe Sodišča prve stopnje Evropskih skupnosti z dne 8. julija 2004 v zadevi Mannesmannröhren-Werke proti Komisiji (T-44/00, ZOdl., str. II-2223, v nadaljevanju: izpodbijana sodba) v delu, v katerem je zavrnilo njeno tožbo, ki jo je vložila zoper Odločbo Komisije 2003/382/ES z dne

8. decembra 1999 v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 Pogodbe ES (zadeva IV/E-1/35.860-B – Brezšivne jeklene cevi) (UL 2003, L 140, str. 1, v nadaljevanju: sporna odločba).

Sporna odločba

Omejevalni sporazum

- 2 Komisija Evropskih skupnosti je sporno odločbo naslovila na osem podjetij proizvajalcev brezšivnih jeklenih cevi. Med temi podjetji so štiri evropske družbe (v nadaljevanju: proizvajalke iz Skupnosti): Mannesmann, Vallourec SA (v nadaljevanju: Vallourec), Corus UK Ltd (nekdanja British Steel Ltd, v nadaljevanju: Corus) in Dalmine SpA (v nadaljevanju: Dalmine). Preostale štiri naslovnice navedene odločbe so japonske družbe (v nadaljevanju: japonske proizvajalke): NKK Corp., Nippon Steel Corp., Kawasaki Steel Corp. in Sumitomo Metal Industries Ltd (v nadaljevanju: Sumitomo).
- 3 Brezšivne jeklene cevi se uporabljajo v naftni in plinski industriji ter so zajete v dve veliki skupini proizvodov.
- 4 V prvo skupino sodijo cevi za sondiranje, ki se običajno imenujejo „Oil Country Tubular Goods“ ali „OCTG“. Te cevi se lahko prodajajo brez navojev („gladke cevi“) ali z navoji. Vrezovanje navojev je postopek, ki omogoča spojitve cevi OCTG. Lahko se izvaja po standardih, ki jih je izdal American Petroleum Institute (API); cevi z navoji, ki so izdelane po tej metodi, se imenujejo cevi OCTG standard; ali izdelava po posebnih,

običajno patentiranih tehnikah. Pri drugi metodi gre za navoje ali v tem primeru za „joints“ „prve kakovosti“ ali „premium“, cevi z navoji, ki so izdelani po tej metodi, se imenujejo „cevi OCTG premium“.

- 5 V drugo skupino sodijo cevi za transport nafte in plina („line pipe“), med katerimi so cevi, ki so izdelane po standardiziranih merilih, in cevi, ki so izdelane po meri za izvedbo posebnih projektov (v nadaljevanju: transportne cevi „projekt“).
- 6 Komisija se je novembra 1994 odločila izvesti preiskavo o obstoju protikonkurenčnih ravnanj pri teh proizvodih. Decembra istega leta je opravila preiskave pri več podjetjih, med drugim tudi pri družbi Mannesmann. Med septembrom 1996 in decembrom 1997 je Komisija pri družbah Vallourec, Dalmine in Mannesmann opravila dodatne preiskave. Med preiskavo pri družbi Vallourec 17. septembra 1996 je predsednik družbe Vallourec Oil & Gas g. Verluca podal določene izjave (v nadaljevanju: izjave g. Verluce). Med preiskavo pri družbi Mannesmann aprila 1997 je tudi direktor tega podjetja, g. Becher, podal izjave (v nadaljevanju: izjave g. Becherja).
- 7 Komisija je na podlagi člena 11 Uredbe Sveta št. 17 z dne 6. februarja 1962, Prve uredbe o izvajanju členov [81] in [82] Pogodbe (UL 1962, 13, str. 204), zahteve za informacije naslovila tudi na več podjetij. Ker je družba Dalmine zavrnila predložitev nekaterih zahtevanih informacij, je Komisija nanjo naslovila odločbo K(97) 3036 z dne 6. oktobra 1997 v zvezi s postopkom na podlagi člena 11(5) Uredbe št. 17. Družba Dalmine je zoper to odločbo vložila ničnostno tožbo, ki je bila s sklepom Sodišča prve stopnje z dne 24. junija 1998 v zadevi Dalmine proti Komisiji (T-596/97, Recueil, str. II-2383) razglašena za očitno nedopustno. Tudi družba Mannesmann je zavrnila posredovanje določenih informacij, ki jih je zahtevala Komisija. Čeprav je Komisija v zvezi z njo izdala odločbo z dne 15. maja 1998 K(98) 1204 v zvezi s postopkom

na podlagi člena 11(5) Uredbe št. 17 (v nadaljevanju: odločba z dne 15. maja 1998), je družba Mannesmann vztrajala pri zavrnitvi. Zoper to odločbo je vložila tožbo na Sodišču prve stopnje. S sodbo z dne 20. februarja 2001 v zadevi Mannesmannröhren-Werke proti Komisiji (T-112/98, Recueil, str. II-729) je Sodišče prve stopnje navedeno odločbo delno razglasilo za nično, v preostalem delu pa je tožbo zavrnilo.

- 8 Upoštevanje izjave g. Verluce in g. Becherja ter drugih dokazov je Komisija v sporni odločbi ugotovila, da je osem družb naslovnic sklenilo sporazum, katerega cilj je bil med drugim vzajemno spoštovanje njihovih domačih trgov. V skladu s sporazumom je bilo vsaki družbi prepovedano prodajati cevi OCTG standard in transportne cevi „projekt“ na domačem trgu katere od drugih udeleženk sporazuma.
- 9 Sporazum naj bi bil sklenjen na sestankih med proizvajalkami iz Skupnosti in japonskimi proizvajalkami, ki so bili znani pod imenom „Evropsko-japonski klub“.
- 10 Načelo spoštovanja domačih trgov je bilo opisano z izrazom „Temeljna pravila“ („Fundamentals“). Komisija je poudarila, da so Temeljna pravila dejansko spoštovale in da je imel zadevni sporazum zato protikonkurenčne učinke na skupnem trgu.
- 11 Sporazum kot celota naj bi vseboval tri sklope, od katerih so prvi sklop zgoraj omenjena Temeljna pravila o spoštovanju domačih trgov, ki pomenijo kršitev iz člena 1 sporne odločbe, drugi sklop so določitev cen za razpisne postopke in najnižje cene za „posebne trge“ („special markets“), tretji sklop pa je razdelitev preostalih svetovnih trgov, brez Kanade in Združenih držav Amerike, po delitvenih ključih („sharing keys“).

- 12 Komisija se je glede obstoja Temeljnih pravil oprla na vrsto listinskih indicev, ki so naštet v točkah od 62 do 67 obrazložitve sporne odločbe, in na preglednico iz njene točke 68. Iz te preglednice naj bi izhajalo, da je bil delež domače proizvajalke pri dobavi, ki so jo opravile naslovnice sporne odločbe na japonskem in domačem trgu vsake izmed štirih proizvajalk iz Skupnosti, zelo visok. Komisija iz navedenega sklepa, da so udeleženke sporazuma na splošno zares spoštovale domače trge.
- 13 Članice Evropsko-japonskega kluba naj bi se 5. novembra 1993 sestale v Tokiu, da bi s proizvajalkami iz Latinske Amerike dosegle nov sporazum o razdelitvi trgov. Vsebina sporazuma, sprejetega ob tej priložnosti, naj bi se izražala v dokumentu, ki ga je informator, ki ni bil udeleženec tega postopka, 12. novembra 1997 predložil Komisiji, ki med drugim vsebuje „delitveni ključ“ (v nadaljevanju: dokument „Delitveni ključ“).

Trajanje omejevalnega sporazuma

- 14 Evropsko-japonski klub naj bi se sestajal od leta 1977 približno dvakrat na leto vse do leta 1994.
- 15 Komisija je vseeno ugotovila, da je kot začetek omejevalnega sporazuma pri določanju zneska glob treba upoštevati leto 1990, ker sta med letoma 1977 in 1990 Evropska skupnost in Japonska sklenili sporazume o prostovoljnem omejevanju izvoza. Po mnenju Komisije je kršitev prenehala v letu 1995.

Globe

- ¹⁶ Za določitev zneska glob je Komisija kršitev opredelila kot zelo resno, ker je bil namen sporazuma spoštovanje domačih trgov in je s tem prizadel pravilno delovanje notranjega trga. Vendar je poudarila, da je prodaja brezšivnih jeklenih cevi družb naslovnih sporne odločbe v štirih obravnavanih državah članicah znašala samo približno 73 milijonov evrov letno.
- ¹⁷ Glede na te dejavnike je Komisija na podlagi teže kršitve znesek globe določila na 10 milijonov evrov za vsako od osmih družb. Ker so vse družbe velike, je Komisija menila, da ni treba določiti različnih zneskov glob.
- ¹⁸ Ker je Komisija menila, da je bila kršitev srednjetraina, je pri določitvi osnovnega zneska globe, naložene vsaki zadevni družbi, za vsako leto sodelovanja pri omejevalnemu sporazumu za 10 % povečala znesek globe, določen glede na težo kršitve. Vendar je Komisija ob upoštevanju dolgotrajnega kriznega položaja v sektorju jeklenih cevi in dejstva, da se je položaj v tem sektorju po letu 1991 poslabšal, na podlagi olajševalnih okoliščin navedene osnovne zneske zmanjšala za 10 %.
- ¹⁹ Končno je Komisija znesek globe, ki jo je naložila družbi Vallourec, zmanjšala za 40 %, znesek globe, ki jo je naložila družbi Dalmine, pa za 20 % na podlagi točke D(2) Obvestila Komisije 96/C 207/04 o nenalaganju glob ali zmanjševanju glob v primerih kartelov (UL 1996, C 207, str. 4, v nadaljevanju: obvestilo o ugodni obravnavi), da bi upoštevala dejstvo, da sta ti družbi med upravnim postopkom sodelovali s Komisijo.

Izrek sporne odločbe

- 20 V členu 1(1) sporne odločbe je navedeno, da je osem družb naslovnih „kršilo določbe člena 81(1) Pogodbe ES s tem, da so sodelovale [...] pri sporazumu, ki je med drugim določal spoštovanje njihovega posameznega domačega trga cevi OCTG [...] standard in brezšivnih [transportnih cevi ‚projekt‘]“.
- 21 V členu 1(2) te odločbe je navedeno, da je pri družbah Mannesmann, Vallourec, Dalmine, Sumitomo, Nippon Steel Corp., Kawasaki Steel Corp. in NKK Corp. kršitev trajala od leta 1990 do leta 1995. Za družbo Corus pa je navedeno, da je kršitev trajala od leta 1990 do februarja 1994.
- 22 Preostali upoštevni členi izreka sporne odločbe določajo:

„Člen 2

1. Družbe [Mannesmann], Vallourec [...], [Corus] in Dalmine [...] so kršile določbe člena 81(1) Pogodbe ES s tem, da so v okviru kršitve iz člena 1 sklepale pogodbe, ki so povzročile razdelitev dobav gladkih cevi OCTG družbi [Corus] (Vallourec [...]) od leta 1994).

2. Kršitev družbe [Corus] je trajala od 24. julija 1991 do februarja 1994. Kršitev družbe Vallourec [...] je trajala od 24. julija 1991 do 30. marca 1999. Kršitev družbe Dalmine [...] je trajala od 4. decembra 1991 do 30. marca 1999. Kršitev družbe [Mannesmann] je trajala od 9. avgusta 1993 do 24. aprila 1997.

[...]

Člen 4

Zaradi kršitve, navedene v členu 1, so bile družbam, ki so našteje v tem členu, naložene naslednje globe:

1. [Mannesmann] 13.500.000 evrov

2. Vallourec [...] 8.100.000 evrov

3. [Corus] 12.600.000 evrov

4. Dalmine [...] 10.800.000 evrov

5. Sumitomo [...] 13.500.000 evrov

6. Nippon Steel [...] 13.500.000 evrov
7. Kawasaki Steel [...] 13.500.000 evrov
8. NKK [...] 13.500.000 evrov“.

Postopek pred Sodiščem prve stopnje in izpodbijana sodba

- ²³ V sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje je sedem od osmih družb, ki so bile sankcionirane s sporno odločbo, med njimi družba Mannesmann, vložilo tožbe, s katerimi so vse predlagale razglasitev celotne ali delne ničnosti te odločbe, in podredno razveljavitev globe, ki jim je bila naložena, ali zmanjšanje njenega zneska.
- ²⁴ Sodišče prve stopnje je z izpodbijano sodbo:
- razglasilo ničnost člena 1(2) sporne odločbe v delu, v katerem je ugotovljeno, da je kršitev, ki se družbi Mannesmann očita s to določbo, obstajala pred 1. januarjem 1991;
 - znesek globe, naložene družbi Mannesmann, določilo na 12.600.000 evrov;

- v preostalem delu tožbo zavrnilo;
- vsaki stranki naložilo plačilo lastnih stroškov.

Postopek pred Sodiščem

25 V pritožbi družba Mannesmann predlaga Sodišču, naj:

- razveljavi izpodbijano sodbo, ker je bila z njo zavrnjena tožba, vložena zoper sporno odločbo;
- sporno odločbo razglasi za nično;
- podredno, zmanjša globo, določeno s členom 4 sporne odločbe, in zamudne obresti, določene z njenim členom 5;
- še bolj podredno, vrne zadevo Sodišču prve stopnje, da v skladu z odločitvijo Sodišča o njej ponovno odloči;
- Komisiji naloži plačilo stroškov.

- ²⁶ Komisija predlaga Sodišču, naj pritožbo zavrne in pritožnici naloži plačilo stroškov.

Pritožba

- ²⁷ Družba Mannesmann uveljavlja tri razveljavitvene razloge v zvezi s kršitvijo pravice do poštenega sojenja, nepravilno uporabo člena 81 ES v členu 2 sporne odločbe in kršitvijo načela enakega obravnavanja.

Prvi pritožbeni razlog: kršitev pravice do poštenega sojenja

Trditve strank

- ²⁸ Po mnenju družbe Mannesmann je Sodišče prve stopnje nepravilno menilo, da je bil dokument „Delitveni ključ“, ki je omenjen v točki 13 te sodbe in na katerega je Komisija oprla sporno odločbo, zlasti točki 85 in 86 njene obrazložitve, dopusten kot obremenilni dokaz.
- ²⁹ Sodišče prve stopnje naj bi tako kršilo pravico do poštenega sojenja. Ker je ta dokument Komisiji predložila tretja oseba, ki je družba Mannesmann ne pozna, naj ta ne bi mogla preveriti njegove pristnosti in se primerno braniti.

- 30 Ker je ta tretja oseba sicer potrdila Komisiji, da je dokument „Delitveni ključ“ pridobila od trgovskega zastopnika ene od zadevnih družb, vendar ga ni identificirala, naj tudi Komisija ne bi poznala identitete avtorja dokumenta.
- 31 Po mnenju družbe Mannesmann iz sodne prakse izhaja, da dokaza ni mogoče uporabiti, če njegov avtor ni razkrit. Sodišče prve stopnje naj ne bi pravilno razlagalo te sodne prakse, v skladu s katero je pri presoji dokazov treba preveriti njihov izvor. V zvezi s tem družba Mannesmann opozarja, da ni izključeno, da tretje osebe Komisiji posredujejo ponarejene dokaze, da bi iz osebnih ali poslovnih razlogov škodile podjetju. Zato mora zadevno podjetje imeti možnost, da se izreče o verodostojnosti informatorja.
- 32 Družba Mannesmann se sklicuje tudi na sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice v zvezi s pravico do poštenega sojenja, ki jo določa člen 6 Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisane v Rimu 4. novembra 1950 (v nadaljevanju: EKČP). V skladu s to sodno prakso bi tožena stranka morala imeti možnost izpodbijati ne le pristnost anonimnih izjav, ampak tudi verodostojnost osebe, ki jo ščiti anonimnost. Še več, ta sodna praksa naj bi potrjevala, da se anonimne izjave, čeprav je njihova uporaba dopustna v preiskovalni fazi postopka, ne smejo uporabiti kot obremenilni dokazi za inkriminirano stranko.
- 33 Pritožnica se sklicuje tudi na člena 46 in 47 Listine o temeljnih pravicah Evropske unije, razglašene v Nici 7. decembra 2000 (UL C 364, str. 1, v nadaljevanju: Listina), ki ustrezata členu 6 EKČP in jamčita pravico do poštenega sojenja. Poudarja, da morajo sodišča Listino v skladu z njenim členom 52(3) razlagati tako, da zagotavlja raven zaščite, ki ni nižja od tiste, ki jo nudi EKČP.

- ³⁴ Družba Mannesmann med drugim meni, da je uporaba dokaza anonimnega izvora v neskladju z načelom pravne države, kot je potrjen v členu 6(1) EU. Če namreč ni mogoče preveriti, ali je ta dokaz Komisiji dejansko predložila tretja oseba, obstaja nevarnost manipulacije in samovolje.
- ³⁵ Komisija meni, da je ta pritožbeni razlog nedopusten, ker pritožnica prvič uveljavlja kršitev EKČP, medtem ko je pred Sodiščem prve stopnje na splošno navajala kršitev pravic obrambe. Družba Mannesmann tudi ne more očitati Komisiji kršitve Listine, ker je bila ta razglašena šele 7. decembra 2000, sporna odločba pa nosi datum 8. december 1999.
- ³⁶ Vsekakor pa naj sodna praksa Evropskega sodišča za človekove pravice, ki jo citira družba Mannesmann, ne bi bila upoštevana v obravnavanem primeru, ker zadeva uporabo anonimnih pričanj v kazenskem postopku, medtem ko gre v tej zadevi za postopek naložitve globe na podlagi konkurenčnega prava.
- ³⁷ Dalje Komisija navaja, da bi kršitev pravic obrambe lahko prišla v poštev le, če bi Sodišče prve stopnje lahko presojalo dokaze, ki so mu predloženi na podlagi informacije, glede katerih se obramba ni mogla izreči. Družba Mannesmann bi se torej lahko izrekla o trditvah, ki jih je Komisija navedla v točkah 121 in 122 obrazložitve sporne odločbe o pristnosti zadevnega dokumenta. Anonimnost avtorja tega dokumenta in tretje osebe, ki ga je posredovala Komisiji, naj ne bi preprečevala pritožnici, da preveri verjetnost in upoštevnost vsebine navedenega dokumenta.

- 38 Komisija dodaja, da je Sodišče prve stopnje zadevnemu dokumentu priznalo le omejeno zanesljivost in to obrazložila prav s tem, da okvir, v katerem je bil sestavljen, ni bil širše znan. Sodišče prve stopnje pa je temu dokumentu vseeno priznalo določeno dokazno vrednost, saj je dokument vseboval določene posebne informacije, ki so se ujemale z informacijami v drugih dokumentih.
- 39 Končno Komisija zatrjuje, da čeprav navedenega dokumenta ni smela uporabiti kot obremenilnega dokaza, ta okoliščina nikakor ne spreminja ugotovitve o kršitvah, opisanih v členih 1 in 2 sporne odločbe. Izločitev določenih dokumentov, ki jih je uporabila Komisija s kršitvijo pravic obrambe, naj bi imela pomen le, kadar bi bilo le s temi dokumenti mogoče dokazati očitke Komisije, kar pa v tem primeru ne velja.

Presoja Sodišča

- 40 Sodišče je priznalo splošno načelo prava Skupnosti, po katerem ima vsakdo pravico do poštenega sojenja (sodbe z dne 17. decembra 1998 v zadevi Baustahlgewebe proti Komisiji, C-185/95 P, Recueil, str. I-8417, točka 21; z dne 11. januarja 2000 v združenih zadevah Nizozemska in Van der Wal proti Komisiji, C-174/98 P in C-189/98 P, Recueil, str. I-1, točka 17, in z dne 2. maja 2006 v zadevi Eurofood IFSC, C-341/04, ZOdl., str. I-3813, točka 65).
- 41 Dalje je razsodilo, da na to načelo vplivajo temeljne pravice, ki so sestavni del splošnih načel prava Skupnosti, katerega spoštovanje zagotavlja Sodišče ob navezovanju na skupno ustavno tradicijo držav članic in na usmeritve, ki jih posreduje zlasti EKČP (goraj navedena sodba Eurofood IFSC, točka 65).

- ⁴² Kot je Komisija pravilno navedla, sodna praksa Evropskega sodišča za človekove pravice, ki jo citira pritožnica, vseeno ni odločilna v obravnavanem primeru. Kot je generalni pravobranilec poudaril v točkah od 54 do 56 sklepnih predlogov, ta sodna praksa zadeva zlasti dokaz z zaslišanjem v kazenskih postopkih, medtem ko se ta zadeva nanaša na pisni dokument v okviru postopka na podlagi člena 81 ES. V zadevah konkurenčnega prava Skupnosti ima dokaz z zaslišanjem le drugotno vlogo, medtem ko imajo pisni dokumenti osrednjo vlogo.
- ⁴³ Kot je generalni pravobranilec dalje opozoril v točkah od 57 do 60 sklepnih predlogov, je za presojo dokazov v zadevah konkurenčnega prava Skupnosti namreč značilno to, da preučeni dokumenti pogosto vsebujejo poslovne skrivnosti in druge informacije, ki se ne smejo razkriti ali se smejo razkriti z znatnimi omejitvami.
- ⁴⁴ V teh posebnih okoliščinah preiskav Komisije protikonkurenčnih ravnanj načela, da ima vsakdo pravico do poštenega sojenja, ni mogoče razlagati tako, da je treba dokumente, ki vsebujejo obremenilne dokaze, samodejno izločiti kot dokaz, kadar morajo določene informacije ostati zaupne. Ta zaupnost se lahko nanaša tudi na identiteto avtorjev dokumentov in osebe, ki so jih posredovale Komisiji.
- ⁴⁵ Glede na navedene preudarke je Sodišče prve stopnje pravilno odločilo:

„84 Glede dopustnosti dokumenta ‚Delitveni ključ‘ kot dokaza za kršitev iz člena 1 izpodbijane odločbe [...] v pravu Skupnosti prevladuje načelo proste presoje

dokazov in edino upoštevno merilo za presojo predloženih dokazov je njihova verodostojnost [...] Lahko pa je celo nujno, da Komisija zaščiti anonimnost informatorjev [...] in ji zgolj zaradi tega ni treba umakniti dokaza, ki ga ima.

85 Iz tega izhaja, da če se trditve družbe Mannesmann, in s tem dokazna moč dokumenta ‚Delitveni ključ‘, lahko upoštevajo pri presoji verodostojnosti, tega ni mogoče šteti za nedopusten dokaz, ki ga je treba izločiti iz spisa“.

46 Iz izpodbijane sodbe med drugim izhaja, da je Sodišče prve stopnje pri presoji verodostojnosti dokumenta „Delitveni ključ“ upoštevalo njegovo anonimnost. V točki 86 izpodbijane sodbe je namreč presodilo, da „če družba Mannesmann v navedbah v zvezi z dopustnostjo tega dokumenta očita pomanjkanje njegove verodostojnosti, je treba ugotoviti, da to verodostojnost neizogibno zmanjšuje dejstvo, da okvir, v katerem je bil sestavljen, ni širše znan in da zato trditev Komisije v tem smislu ni mogoče preveriti“.

47 Še več, Sodišče prve stopnje je priznalo, da dokaz anonimnega izvora, kot je dokument „Delitveni ključ“, sam po sebi ne more dokazati obstoja kršitve konkurenčnega prava Skupnosti. V točki 87 izpodbijane sodbe je namreč navedlo, da le „če so v dokumentu ‚Delitveni ključ‘ navedene posebne informacije, ki so enake tistim iz drugih dokumentov, še posebej tistim iz izjav g. Verluce, je treba šteti, da se ti dokazni elementi lahko medsebojno utrjujejo“. Že v točkah 81 in 82 te sodbe je Sodišče prve stopnje poudarilo, da je bil dokument „Delitveni ključ“ del številnih dokazov in da ima le posreden pomen. Sodišče prve stopnje je to presojo ponovilo tudi v točki 94 iste sodbe, v kateri je sklenilo, da je navedeni dokument ohranil določeno dokazno vrednost le „kot eden od številnih usklajenih indecev, ki jih navaja Komisija in ki podpirajo določene pomembne trditve iz izjav g. Verluce“.

- 48 Ker je Sodišče prve stopnje dokumentu „Delitveni ključ“ priznalo le omejeno dokazno vrednost, je treba skleniti, da pravo pri obravnavi dopustnosti in koristnosti tega dokumenta kot dokaza ni bilo napačno uporabljeno.
- 49 Poleg tega je nesporno, da je družba Mannesmann lahko izrazila stališče o dokumentu „Delitveni ključ“ in uveljavljala argumente proti dokazni vrednosti tega dokumenta glede na njegov anonimni izvor.
- 50 Ob upoštevanju navedenega je treba prvi pritožbeni razlog zavrniti, ne da bi bilo treba odločiti o vprašanju, ali se je družba Mannesmann pred Sodiščem prve stopnje v bistvu sklicevala na pravico do poštenega sojenja, niti o vprašanju, ali se je v tej zadevi družba Mannesmann smela sklicevati na Listino, ki je bila razglašena po sprejetju sporne odločbe.

Drugi pritožbeni razlog: nepravilna uporaba člena 81 ES v členu 2 izpodbijane odločbe

Trditve strank

- 51 Po mnenju družbe Mannesmann je Sodišče prve stopnje nepravilno potrdilo obstoj kršitve konkurenčnega prava, opisane v členu 2 sporne odločbe. Komisija naj ne bi izkazala, da je družba Mannesmann s sklenitvijo pogodbe o dobavi z družbo Corus leta 1993 sklenila horizontalni sporazum z družbama Vallourec in Dalmine ali da je

svoje ravnanje uskladila s tema podjetjema. Zlasti naj ne bi dokazala, da je družba Mannesmann vedela za obstoj pogodbe o dobavi, sklenjene med družbama Corus in Vallourec, ter pogodbe, sklenjene med družbama Corus in Dalmine, in za obstoj domnevnega celostnega načrta, ki ga je izdelala družba Vallourec. Sodišče prve stopnje naj bi potrdilo to napačno in nepopolno presojo dokazov Komisije.

52 Sodišče prve stopnje naj bi poleg tega storilo napako s tem, ko ni upoštevalo dejstva, da zadevni pogodbi o dobavi nista bili sklenjeni sočasno, ko je štel, da sorazmerno dolgo trajanje teh pogodb izkazuje obstoj horizontalnega sporazuma, in ko je odločilo, da v tem primeru ne velja nobena izjema.

53 O tej zadnji točki pritožnica opozarja, da je Sodišče prve stopnje nepravilno zavrnilo njene trditve o uporabljivosti Uredbe Komisije (ES) št. 2790/1999 z dne 22. decembra 1999 o uporabi člena 81(3) Pogodbe za skupine vertikalnih sporazumov in usklajenih ravnanj (UL L 336, str. 21) za vertikalna razmerja med družbama Corus in Mannesmann. Dalje naj Sodišče prve stopnje ne bi upoštevalo Uredbe Komisije (EGS) št. 1983/83 z dne 22. junija 1983 o uporabi člena [81](3) Pogodbe za kategorije ekskluzivnih distribucijskih sporazumov (UL L 173, str. 1) in Uredbe Komisije (EGS) št. 1984/83 z dne 22. junija 1983 o uporabi člena [81](3) Pogodbe za nekatere kategorije sporazumov o izključni nabavi (UL L 173, str. 5), na podlagi katerih bi morale zavrniti uporabo člena 81(1) ES za pogodbo med družbama Mannesmann in Corus.

54 Komisija meni, da ta pritožbeni razlog ni dopusten, ker se nanaša na presojo dejstev. Ta pritožbeni razlog, če bi bil dopusten in utemeljen, bi sicer lahko privedel do razveljavitve izpodbijane sodbe in razglasitve ničnosti sporne odločbe le, če bi zadeval člen 2 navedene odločbe.

Presoja Sodišča

- 55 Opozoriti je treba, da Sodišče v pritožbenem postopku ni pristojno za ugotavljanje dejstev niti načeloma za presojo dokazov, ki jih je Sodišče prve stopnje sprejelo v podporo tem dejstvom. Če so bili ti dokazi pravilno pridobljeni in če so bila glede dokaznega bremena in izvedbe dokazov spoštovana splošna pravna načela in upoštevna pravila postopka, samo Sodišče prve stopnje oceni dokazno vrednost predloženih dokazov (sodba z dne 28. maja 1998 v zadevi Deere proti Komisiji, C-7/95 P, Recueil, str. I-3111, točka 22). Ta presoja torej, razen izkrivljenja dokazov, predloženih Sodišču prve stopnje, ne pomeni pravnega vprašanja, ki bi bilo kot tako predmet nadzora Sodišča (sodbi z dne 2. marca 1994 v zadevi Hilti proti Komisiji, C-53/92 P, Recueil, str. I-667, točka 42, in z dne 7. januarja 2004 v združenih zadevah Aalborg Portland in drugi proti Komisiji, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P in C-219/00 P, Recueil, str. I-123, točka 49).
- 56 Ugotoviti je treba, da je Sodišče prve stopnje s preučitvijo obstoja kršitve, opisane v členu 2 sporne odločbe, ugotovilo elemente dejanskega stanja, za nadzor katerih Sodišče ni pristojno v okviru pritožbe. Ker pritožnica ni uveljavljala izkrivljenja dokazov, nepravilno ugotovljenega dejanskega stanja ali kršitev pravil o dokaznem bremenu in izvedbi dokazov, je treba njene trditve, ki se nanašajo na vprašanja, prvič, ali je sklenila horizontalni sporazum ali uskladila ravnanje z družbama Vallourec in Dalmine, in, drugič, ali je vedela za pogodbe, sklenjene med tema podjetjema ali za celostni načrt, ki ga je izdelala družba Vallourec, zavrniti kot nedopustne. Enako velja za njeno trditev, da bi Sodišče prve stopnje moralo različno presoditi določene dejanske okoliščine, kot so trajanje zadevnih pogodb in dejstvo, da nista bili sklenjeni sočasno.
- 57 V zvezi z uredbama št. 1983/83 in št. 1984/83 je treba ugotoviti, da sta bili prvič navedeni v pritožbenem postopku. Očitek, ki temelji na teh uredbah, je torej nedopusten.

- 58 Ker se pritožnica sklicuje na Uredbo št. 2790/1999, zadošča ugotovitev, da je Sodišče prve stopnje v točki 171 izpodbijane sodbe pravilno presodilo, da „te uredbe v obravnavanem primeru ni mogoče neposredno uporabiti, ker je bila [sporna] odločba sprejeta 8. decembra 1999 in ker se njen člen 2 v primeru družbe Mannesmann nanaša na obdobje od leta 1993 do 1997, torej na obdobje pred začetkom veljavnosti upoštevni določb Uredbe št. 2790/1999, 1. junijem 2000“. V točki 172 iste sodbe je Sodišče prve stopnje prav tako pravilno dodalo, da „če bi v tem primeru to uredbo vseeno lahko upoštevali kot pokazatelj v tem, da pomeni stališče Komisije z decembra 1999 o tem, da vertikalni dogovori ne povzročajo velike škode konkurenci, je treba navesti, da ta uredba izvaja člen 81(3) ES. Iz člena 4 Uredbe št. 17 torej izhaja, da lahko sporazumi med podjetji izkoristijo posamične oprostitve na podlagi tega določila le, če so bili v ta namen priglasi Komisiji, v obravnavanem primeru pa ni tako“.
- 59 Iz navedenega izhaja, da je treba drugi pritožbeni razlog zavrnil kot delno nedopustnega in delno neutemeljenega.

Tretji pritožbeni razlog: kršitev načela enakega obravnavanja

Trditve strank

- 60 Družba Mannesmann navaja, da je Sodišče prve stopnje kršilo načelo enakega obravnavanja s tem, ko ji na podlagi obvestila o ugodni obravnavi ni odobrilo zmanjšanja globe.

- ⁶¹ V tej zvezi družba Mannesmann opozarja, da je z izjavami g. Becherja prispevala k ugotovitvi dejstev in da ni oporekala dejstvu, ki so bila navedena v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah. Opozarja, da je bila globa družbi Vallourec zmanjšana za 40 % zaradi sodelovanja, ker je z izjavami g. Verluce prispevala k ugotovitvi dejstev, in da je bila za 20 % zmanjšana globa družbi Dalmine, ker ni izpodbijala dejstev. Ker družba Mannesmann ni bila deležna zmanjšanja, naj bi to torej pomenilo neenako obravnavanje.
- ⁶² Pritožnica izpodbija tudi presojo Sodišča prve stopnje glede pomena njene tožbe, omenjene v točki 7 te sodbe, naperjene proti odločbi z dne 15. maja 1998.
- ⁶³ Najprej meni, da razlogi iz izpodbijane sodbe v zvezi s to tožbo niso povezani z obravnavano zadevo.
- ⁶⁴ Sodišče prve stopnje naj bi poleg tega izpeljalo napačne posledice iz zaključka spora o odločbi z dne 15. maja 1998. Glede na to pritožnica pripominja, da je pritožbo zoper sodbo Sodišča prve stopnje v tej zadevi umaknila šele, ko je s Komisijo sklenila sporazum, s katerim se je ta odpovedala svoji zahtevi za informacije.
- ⁶⁵ Družba Mannesmann dalje izpostavlja, da je bila njena tožba zoper odločbo z dne 15. maja 1998 razglašena za delno utemeljeno. Končno opozarja, da ji je Sodišče prve stopnje v točki 310 izpodbijane sodbe nepravilno očitalo, da je vztrajala pri zavrnitvi posredovanja zahtevanih informacij.

- ⁶⁶ Komisija meni, da obravnavani pritožbeni razlog zadeva presojo dejstev in je zato nedopusten. V tej zvezi poudarja, da pritožnica ne zatrjuje, da je Sodišče prve stopnje izkrivilo dejstva ali dokaze, ko je v točki 309 izpodbijane sodbe ugotovilo, da družba Mannesmann ni dokazala, da je njeno sodelovanje dejansko olajšalo nalogo Komisije odkrivanja in preganjanja kršitve.
- ⁶⁷ Glede temelja Komisija navaja, da je Sodišče prve stopnje v točkah 302 in 305 izpodbijane sodbe pravilno ugotovilo, da podatki, ki jih je družba Mannesmann posredovala Komisiji, niso primerljivi s tistimi, ki jih je posredovala družba Vallourec, in da družba Mannesmann, v nasprotju z družbo Dalmine, ni izrecno navedla, da ne izpodbija dejstev.

Presoja Sodišča

- ⁶⁸ Opozoriti je treba, da čeprav Sodišču v okviru pritožbe iz razlogov pravičnosti s svojo presojo ni treba nadomestiti presoje Sodišča prve stopnje, ki pri izvajanju svoje neomejene pristojnosti odloča o višini glob, naloženih podjetjem zaradi kršenja prava Skupnosti, nasprotno izvajanje take pristojnosti ob določitvi višine glob ne more povzročiti diskriminacije med podjetji, ki so sodelovala pri sporazumu ali usklajenemu ravnanju v nasprotju s členom 81(1) ES (sodbi z dne 16. novembra 2000 v zadevi Sarrió proti Komisiji, C-291/98 P, Recueil, str. I-9991, točki 96 in 97, in z dne 15. oktobra 2002 v združenih zadevah Limburgse Vinyl Maatschappij in drugi proti Komisiji, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, od C-250/99 P do C-252/99 P in C-254/99 P, Recueil, str. I-8375, točka 617).

⁶⁹ V pritožbi pa je treba navesti pravne trditve, ki na poseben način utemeljujejo pritožbeni razlog kršitve načela enakega obravnavanja, v nasprotnem primeru je ta razlog nedopusten (zgoraj navedena sodba Limburgse Vinyl Maatschappij in drugi proti Komisiji, točka 618).

⁷⁰ Ugotoviti je treba, da ker pritožnica izpodbija presojo Sodišča prve stopnje, navedeno v točki 301 izpodbijane sodbe, iz razlogov, predstavljenih v točkah od 297 do 300 izpodbijane sodbe, da „je koristnost izjave g. Becherja izključno v tem, da v določeni meri potrjuje izjave g. Verluce, ki jo je Komisija že imela, in da posledično ta izjava ni bistveno olajšala naloge Komisije in zato ne zadostuje za utemeljitev zmanjšanja zneska globe zaradi sodelovanja“, so njene trditve dejanske narave in jih je zato treba zavrniti kot nedopustne. Sodišču torej v okviru te pritožbe ni treba preveriti ugotovitve Sodišča prve stopnje iz točke 302 izpodbijane sodbe, da „podatki, ki jih je družba Mannesmann posredovala Komisiji pred izdajo [obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah], niso primerljivi s tistimi, ki jih je posredovala družba Vallourec,“ in da „[v] nobenem primeru ne zadoščajo za utemeljitev zmanjšanja zneska globe, naložene na podlagi obvestila o ugodni obravnavi“.

⁷¹ Dalje je glede primerjave s sodelovanjem družbe Dalmine Sodišče prve stopnje v točkah od 303 do 305 izpodbijane sodbe presodilo, da „mora podjetje, da bi se mu zmanjšal znesek globe zaradi neugovarjanja dejstvom v skladu s točko D 2 obvestila o ugodni obravnavi, potem ko se je seznanilo z obvestilom o ugotovitvah o možnih kršitvah, izrecno obvestiti Komisijo o tem, da ne namerava ugovarjati njihovi resničnosti“. Ta presoja Sodišča prve stopnje je skladna s sodno prakso Sodišča, v skladu s katero je treba razlikovati med izrecnim priznanjem kršitve in golim neobstojem njenega ugovarjanja, ki ne prispeva k olajšanju naloge Komisije, da odkriva in odpravlja kršitve

pravil Skupnosti o konkurenci (sodba z dne 14. julija 2005 v združenih zadevah ThyssenKrupp proti Komisiji, C-65/02 P in C-73/02 P, ZOdl., str. I-6773, točka 58). Ker pritožnica tega ni izrecno priznala, je treba njene trditve glede diskriminacije v primerjavi z družbo Dalmine zavrniti kot neutemeljene.

⁷² Glede tožbe, ki jo je družba Mannesmann vložila zoper odločbo Komisije, sprejeto na podlagi člena 11(5) Uredbe št. 17, je Sodišče prve stopnje v točkah 310 in 311 izpodbijane sodbe presodilo, da čeprav „[...] je družba izpodbijala zakonitost odločbe z dne 15. maja 1998, je bilo to v vsakem pogledu popolnoma legitimno in tega ni mogoče označiti kot pomanjkanje sodelovanja“, ostaja dejstvo, da je bila njena tožba v tej zvezi pretežno zavrnjena z zgoraj navedeno sodbo Mannesmannröhren-Werke proti Komisiji z dne 20. februarja 2001, ker „je Komisija legitimno zahtevala največji del podatkov, katerih predložitev je družba Mannesmann zavrnila“.

⁷³ V teh okoliščinah je Sodišče prve stopnje v točki 312 izpodbijane sodbe lahko pravilno sklepalo, da „Komisija zaradi protipravnega ravnanja družbe Mannesmann nikoli ni razpolagala s številnimi podatki, ki jih je zakonito zahtevala v upravnem postopku“, in da zato „odnosa družbe Mannesmann v upravnem postopku, ki se presoja kot celota, v teh okoliščinah ni mogoče šteti za učinkovito sodelovanje“. Tega sklepa prav tako ni omajalo dejstvo, da je bila pritožba, ki jo je družba Mannesmann prvotno vložila zoper zgoraj navedeno sodbo Mannesmannröhren-Werke proti Komisiji z dne 20. februarja 2001, izbrisana zaradi dosežene poravnave med strankami.

⁷⁴ Iz vsega navedenega izhaja, da je tudi tretji pritožbeni razlog treba zavrniti.

⁷⁵ Ker nobenemu pritožbenemu razlogu pritožnice ni mogoče pritrditi, je treba pritožbo zavrniti.

Stroški

- ⁷⁶ V skladu s členom 122, prvi odstavek, Poslovnika Sodišče odloči tudi o stroških, če pritožba ni utemeljena. V skladu s členom 69(2) Poslovnika, ki se v pritožbenem postopku uporablja na podlagi člena 118 Poslovnika, se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Ker je Komisija predlagala, naj se družbi Mannesmann naloži plačilo stroškov, in ker ta s pritožbenimi razlogi ni uspela, se ji naloži plačilo stroškov.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

1. Pritožba se zavrne.

2. Salzgitter Mannesmann GmbH se naloži plačilo stroškov.

Podpisi